

Laudatio k životnímu jubileu prof. MUDr. Jiřího Mazánka, DrSc.

Dne 21. dubna 2008 se dožil prof. MUDr. Jiří Mazánek, DrSc., přednosta Stomatologické kliniky I. LF UK a VFN, 65 let. Jubilant patří nesporně mezi přední představitele naší stomatologie a při takovém významném jubileu se obvykle zamýšlíme nad dosahem a významem jeho celoživotního díla, které značně přesahuje rámec vysokoškolského profesora Univerzity Karlovy.

Jubilant se narodil v Podečelích na Chrudimsku a po maturitě zahájil studium na Fakultě všeobecného lékařství v Praze, zprvu obor stomatologie a záhy si své odborné vzdělání rozšířil na téže fakultě absolvováním terapeutického směru. V roce 1983 úspěšně obhájil kandidátskou dizertaci na téma: *Klinické aspekty karcinomů ústní dutiny*.

Usilovnou vědecko výzkumnou i pedagogickou činností je v roce 1988 po zásluze ustanoven docentem pro obor stomatologie a v témže roce také obhájuje doktorskou dizertaci na téma: *Karcinom jazyka, diagnostika a terapie* - a získává vědeckou hodnost doktor lékařských věd. Jmenování univerzitním profesorem v roce 1990 dokresluje mimořádnou píli, houževnatost a pracovní nasazení profesora Mazánka v oboru maxilofaciální chirurgie a onkologie. Záhy se stává naším čelním odborníkem, známým a uznávaným i v zahraničí.

Profesora Mazánka potkalo to štěstí, že měl od začátku své odborné dráhy na I. stomatologické klinice vynikajícího učitele v osobě tehdejšího přednosta kliniky a vedoucího oddělení maxilofaciální chirurgie prof. MUDr. Jaroslava Tomana, DrSc. Prof. Toman volil opravdu šťastně, když si jej vybral za svého nejbližšího spolupracovníka a později též jako svého nástupce.

Představovat rozsah celé bohaté odborné, vědecké, pedagogické činnosti, ale i další aktivity v oblasti společenské a akademické, je velmi obtížné. Dovolte mi alespoň připomenout některé významné body, které nám přiblíží nahlédnout do jeho všestranné činnosti, věnované rozvoji oboru a lékařské vědě. Výčet jeho publikací, který překračuje počet 170 odborných sdělení v našem i zahraničním písemnictví, svědčí o jeho píli a vědeckém nadání. Prof. Mazánek je hlavním autorem nebo spoluautorem osmi monografií a stejného počtu vysokoškolských učebnic. To dokazuje nejen jeho pedagogické zkušenosti a schopnosti, ale i význam, který přikládá modernizaci pre i postgraduální výuky.

Své rozsáhlé zkušenosti a organizační schop-

ností uplatňuje od roku 1998 ve funkci přednosta I. stomatologické kliniky a v současnosti Stomatologické kliniky I. LF UK a VFN. Významná je i jeho práce na úseku vedení subkatedry stomatochirurgie a maxilofaciální chirurgie IPVZ. Nemalou část energie věnoval prof. Mazánek jako proděkan pro stomatologii pedagogickým a organizačním problémům. Svůj všeobecný lékařský rozhled vždy uplatňoval v koncepci a obsahové přestavbě studia stomatologie a kladl důraz na pevné teoretické základy a medicínské principy výuky. Oceněním jeho práce vykonané pro fakultu bylo udělení řady pamětních medailí a vysokých uznání. Mezi ně patří medaile Za rozvoj fakulty I. LF UK, udělená v roce 1998, Diplom za přínos k rozvoji oboru, medaile Za zásluhy k životnímu jubileu a Pamětní list I. LF UK Praha v roce 2005.

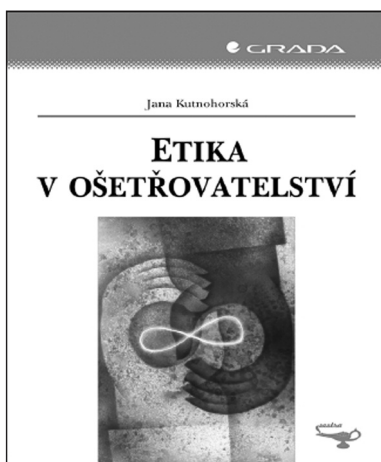
Tím ale výčet jeho uznání a vyznamenání zdaleka nekončí. Práce prof. Mazánka byla mnohokrát oceňována i v zahraničí úspěšnou reprezentací naší lékařské vědy. Množství jeho odborných a akademických aktivit je tak rozsáhlé, že si dovoluji uvést jen některé související s akademickou činností na I. LF UK a v profesních organizacích.

Je dlouholetým členem Vědecké rady 1. LF UK, členem kolegia děkana, dále členem vědecké komise IPVZ, člen Vědecké rady MZ ČR a člen České lékařské akademie. Nelze opomenout ani jeho práci pro Českou stomatologickou komoru. Jubilant mi jistě promine, že jsem při výčtu jeho zásluh mnohé opomenul, ale uvedené jistě postačí k představě o rozsahu vykonané práce pro rozvoj naší stomatologie a maxilofaciální chirurgie.

Prof. Mazánek je nejen uznávanou odbornou osobností ve stomatologii, ale je vážen svými spolupracovníky a studenty pro jeho lidské stránky. Neúnavná pracovní energie, příkladné zanícení pro vědeckou práci, skromnost a chirurgické nadání jej provázejí oborem, který se stal jeho životním posláním. Vážíme si jeho citlivého přístupu, vzácné a nezištné pomoci těm nejtěžším nemocným, která vždy byla a je na prvním místě.

Vážený pane profesore, milý Jirko, využívám slavnostní příležitosti Tvého životního jubilea, abych Ti jménem stomatologické obce, všech spolupracovníků, přátel a studentů blahopřál ke zdraví, svěžesti a optimismu, ve kterém jsi uvítal své narozeniny, a ze srdce popřál, aby Ti Tvůj výjimečný elán k vědecké práci i činnosti na operačním sále ještě dlouho zůstal. Za vše, čím jsi obohatil naši stomatologii, Ti upřímně děkujeme a přejeme, abys po své náročné práci našel čas i na své ušlechtilé záliby. Já osobně prof. Mazánkovi za všechny příznivce Hubertova cechu přeji, aby i nadále nacházel odpočinek a tiché rozjímání někde na posedu v krásné brdské přírodě v okolí Skořice, kterou si tolik oblíbil. Určitě tam na něj bude čekat bájný jelen sv. Huberta.

*V úctě
Jaroslav Racek*

ETIKA V OŠETŘOVATELSTVÍ

Jana Kutnohorská

V současné době jediná učebnice etiky, která je svým zaměřením určena pouze studentům ošetrovatelství a zdravotním sestrám. Etika zdravotní sestry má řadu odlišností od etiky lékaře, které vyplývají z jejího poslání, kompetencí a měnícího se postavení ve zdravotnickém týmu. Po prostudování knihy se sestry budou lépe orientovat v problematice ošetrovatelské etiky, budou umět pojmenovat etická dilemata, argumentovat o nich a hledat možná východiska. Kniha jim poskytne vodítko k rozhodování a správnému jednání v nesnadných situacích. Autorka přednáší etiku pro zdravotní sestry na Ústavu ošetrovatelství a porodní asistence LF UP v Olomouci a na Ústavu sociálního lékařství, odd. ošetrovatelství, LF UK v Hradci Králové. Na specifická témata etiky v ošetrovatelství

vystoupila na řadě konferencí v ČR i v zahraničí.

Vydalo nakladatelství Grada v roce 2007, formát A5, brožovaná vazba, 164 stran, cena 169 Kč, 269 Sk, ISBN 978-80-247-2069-2, kat. číslo 1865.

Objednávky můžete posílat na adresu: Nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, fax: 224 266 226, e-mail: nts@cls.cz. Na objednávce laskavě uveďte i jméno časopisu, v němž jste se o knize dozvěděli.